CZĘŚĆ XLI — № 35. ROK 21 — (1850.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI, Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{12}{24}$ MAJA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{11}{23}$ MAJA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 4 Maja, Starszy adjutant Zarządu Naczelnika Inżenjerów czynnej armii, pułkownik 1 rezerwowego bataljonu Saperów, *Siwerski*, mianowany, za odznaczającą się służbę, Jenerał-majorem, z uwolnieniem od służby, dla słabości zdrowia, z mundurem i pensyą.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Marynarki o urzędnikach Cywilnych, z dnia 26 Kwietnia, zostający w zwiniętym Komitecie do rewizyi Intendentury Czarnomorskiej, Członek ze strony Ministerstwa Marynarki, Dyrektor Kancellaryi tegoż Ministerstwa, Radzca Tajny *Żandr*, mianowany Zarządzającym Kommisyą rewizyjną Czarnomorską, z pozostaniem Dyrektorem Kancellaryi.

— Przez Reskrypta CESARSKIE, z dnia 22 i 23 Kwietnia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Alexandra Newskiego, Zarządzający III Oddziałem przybocznej J. C. Mości Kancellaryi i Naczelnik Sztabu Korpusu Żandarmów, Jenerał-porucznik *Dubelt 1*, Prezes Kantoru Intendentury Dworu CESARSKIEGO, Wielki Mistrz Dworu Xiążę *Gagarin*, i Radzca Tajny Senator *Żemczużnikow*; — Orła Białego, Ober-prokuror Najśw. Rządz. Synodu, Jenerał-adjutant, Jenerał-porucznik hrabia *Protasow*, Członek Finlandskiego Senatu, Jenerał-porucznik hrabia *Armfeldt*, Dyrektor Departamentu robot Kunsztu w Głównym Zarządzie Dróg Kommunikacyj i Budów publicznych, Jenerał-porucznik Inżenjerów *Röhrberg*, Radzca Tajny Senator hrabia *Kuszelew-Bezborodko* i Dyrektor Kancellaryi Kontroli Państwa, Radzca Tajny *Aprelew*.

— Przez takież Reskrypta, z dnia 13, 15, 17, 19 i 23 Kwietnia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 2 klassy, Jenerał-Gubernator Witebski, Mohylewski i Smoleński, Jenerał-porucznik xiążę *Golicyn*, Pomocnik Jenerał-Gubernatora Finlandyi, Jenerał-porucznik *Rokasowski*, Inspektor Arsenałów i Parków Wydziału Inżenjeryi, liczący się w artylleryi Jenerał-porucznik *Sołomka*, Sekretarz Stanu Radzca Tajny *Karniejew*, Członek Kommisyi Próśb i Kurator honorowy S.-Petersburskiej Rady Opiekuńczej Domu CESARSKIEGO Wychowania (Podrzutków) Radzca Tajny *Szeremetiew*, S.-Petersburski Cywilny Gubernator Radzca Tajny *Żukowski* i Dyrektor Kancellaryi Namiestnika w Królestwie Polskiém, Rzeczywisty Radzca Stanu *Eliaszewicz*.

— Przez takież Reskrypta z dnia 15, 17, 19, 20, 23 i 25 Kwietnia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 2 klassy, Członek Kommisyi Próśb Radzca Tajny *Eneholm*, Jenerał-Intendent floty Vice-admirał *Bohdanowicz*, Wojenny Gubernator miasta Grodna i Grodzieński Cywilny Gubernator, Jenerał-porucznik baron *von-der-Howen*, Dyrektor Finlandskiego korpusu kadetów Jenerał-porucznik baron *Munk*, Komendant Kronstadtu Jenerał-porucznik *Burmeister 1*, i Poseł nadzwycz. i Minister pełnomocny przy Dworze Niderlandskim Radzca Tajny baron *Maltitz*. — Św. Anny 1 klassy z koroną, Petersburski Marszałek Gubernijalny, Rzeczywisty Radzca Stanu *Potiemkin*; — Św. Anny 1 klassy, Pskowski Gubernijalny Marszałek, Rzeczyw. Radzca Stanu Szambelan *Bekleszow*, Dyrektor Depart. Spraw Duchownych Obcych Wyznań, Rzeczywisty Radzca Stanu Szambelan *Skrypicyn*, Pskowski Gubernator Cywilny Rzeczyw. Radzca Stanu *Czerkasow*, Vice-Dyrektor Kancellaryi Ober-prokurora Najśw. Rządz. Synodu Rzecz. Radzca Stanu *Frank*, Dyrektor II Depart.

Dóbr Państwa Rzeczyw. Radzca Stanu *Szelechow* i Naczelnik XII okręgu Dróg Kommunikacyj, Jenerał-major Inżenierów xiążę *Tieniszew*; — Św. Stanisława 1 klassy, Starszy urzędnik Kancellaryi J. C. Mości Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego *Gościmski*.

— Przez takiż Reskrypt, z dnia 23 Kwietnia, najłaskawiej nadane zostały ozdoby orderu Św. Alexandra Newskiego z brylantami, Wojennemu Jenerał-Gubernatorowi Petersburgskiemu, Jenerałowi piechoty *Szulginowi*.

— Przez takież Reskrypta, z d. 21 Kwietnia, najłaskawiej zaliczeni zostali do orderu Św. Włodzimierza 2 klassy, Zarządzający eparchiją Imeretyńską Najprzew. Metropolita *Dawid*, Biskup Miński i Bobrujski Najprzew. *Michał*, i Biskup Tomski Najprzew. *Atanazy*.

— Przez Ukaz Cesarski do Kapituły Orderów, z dnia 19 Kwietnia, Starszy Urzędnik Kancellaryi J. C. Mości Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego, Radzca Kollegialny *Werderewski*, w nagrodę gorliwością odznaczonej służby, najłaskawiej mianowany kawalerem orderu Św. Anny 2 klassy.

— Przez Ukazy Cesarskie do Kantoru Dworu, mianowane zostały Frejlinami N. Cesarzowej, hrabianka Olga *Guryew*, xiężniczka Elżbieta *Biełosielska* i hrabianka Zofija *Mannerheim*; — Mianowani Szambelanami Dworu Cesarskiego, Radzcy Stanu: Cenzor Petersburskiego Pocztamtu Michał *Michajłow*, — Kamer-junker, Starszy Pomocnik Referenta Kancellaryi Sekretarza Stanu, przyjmującego prośby do Tronu zanoszone, Alexander *Pawłow*, i Zarządzający Petersburską Izbą Dóbr Państwa Dymitr *Chruszczow*; — Kamer-junkrami: Assesorowie Kollegialni, urzędnik do szczeg. poleceń Czasowego Lustracyjnego Komitetu, Alexander *Baszmakow*, i Szefowie Biur Depart. Inspektorskiego, Wydziału służby Cywilnej, *Nabokow* i xiążę *Szyryński-Szichmatow*; Radzcy Honorowi: Urzędnik do szczeg. poleceń przy S.-Petersburskim Cywilnym Gubernatorze, hrabia Włodzimierz *Bobriński*, — Tłumacz Kancellaryi Najśw. Synodu Alexander *Kowalkow*, i Rejestrator przybocznej J. C. Mości Finlandzkiej Kancellaryi, hrabia Włodzimierz *Armfeldt*.

— W Ukazie Cesarskim do Rządzącego Senatu, z dnia 13 Kwietnia b. r., o mianowaniu, w nagrodę odznaczających się prac i zasług, Radzcą Tajnym i Senatorem Departamentów Warszawskich, Zostającego przy II Oddziale przybocznej J. C. Mości Kancellaryi, Członka Kodyfikacyjnej Kommisyi Królestwa Polskiego, Rzeczyw. Radzcę Stanu *Hube*, wyrażono, że tenże ma zasiąść w jednym z tych Departamentów dopiero po ukończeniu poruczonych mu szczególnych spraw i prac, tyczących się tak pomienionego Oddziału Kancellaryi Cesarskiej, jako i Kommisyi Królestwa.

Rozkazy dzienne Cesarskie *w Wydziale służby Cywilnej.*

23 Kwietnia. Pomocnik Starszego Urzędnika Kancellaryi Sekretaryatu Stanu, Radzca Honorowy *Żelechowski*, za odznaczającą się służbę, podniesiony został do rangi Assesora Kollegialnego.

30 tegoż m. N. Cesarz Jmć oświadcza Najwyższe Swe zadowolenie, (w liczbie innych), Radzcom Dworu, Stałym Członkom Rad (Общія Присутствія) Gubernijalnych Kommisyj Budowniczych i Drogowych, Kowieńskiej *Janiewiczowi-Janiewskiemu* i Wileńskiej *Kamockiemu*.

2 Maja. Dyrektor, Zarządzający korrespondencyą S.-Petersburskiej Rady Opiekuńczej Cesarskiego Domu Wychowania (Podrzutków), Rzeczywisty Radzca Stanu *Delin*, mianowany Dyrektorem Departamentu Rękodzieł i Handlu Wewnętrznego; — mianowani Rzeczywistymi Radzcami Stanu: Radzcy Stanu, Członek z głosem doradczym Rady Lekarskiej, honorowy Medyk Dworu *Ewenius* i Główny Doktor Obuchowskiego miejskiego szpitalu *Reinfeldt*; — mianowany, Rządzca Kancellaryi Wojennego Gubernatora miasta Kowna i Kowieńskiego Cywilnego Gubernatora, Assesor Kollegialny *Gachowicz*, Stałym Członkiem Kowieńskiego Urzędu Powszechnej Opieki; zatwierdzony zostaje na urzędzie, obrany przez Komitet Gubernijalny do nadzoru nad prawną przedażą trunków, dymisyonowany w roku 1842 z pułku huzarów Króla Jmci Hanowerskiego, major *Chłopicki*; — Otrzymują dymissye, na własną prośbę, Urzędnik do poleceń szczególnych przy Kijowskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał-Gubernatorze, Radzca Kollegialny *Samarin* i Heroldmejster, Rzeczywisty Radzca Stanu, Szambelan hrabia *Tołstoj*.

— N. Cesarz potwierdził Zdanie Rady Wojennej, na mocy którego, żołnierze z grażdan i jednodworców Zachodnich gubernij, zaciągnieni do wojska przy naborach, i obowiązani do służenia lat piętnastu, jeśli się dobrowolnie zrzecką dymissyi, mają zażywać przywilejów, służących żołnierzom rodem z Królestwa Polskiego, t. j. po leciech 15 mają być nagradzani szewronem, a za każde lat pięć po tém, otrzymywać szewron nowy. Po odsłużeniu zaś lat 22 w gwardyi, a 25 w armii i innych wojskach, mają pobierać gażę dwa i pół razy większą, a po odbyciu jeszcze lat pięciu, zatrzymywać ją, jako pensyą dożywotnią.

— Postanowione w roku 1848 przepisy o środkach zapobieżenia kradzieży koni, rozciągnione zostały do gubernij Kijowskiej, Podolskiej, Wołyńskiej i Jarosławskiej.

— N. Cesarz rozkazał zamknąć Komitet urządzenia szkolnych zakładów, ustanowiony 14 Maja 1826 roku.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

30 Marca. Z ogłoszeniem potwierdzonej przez N. Cesarza ustawy Kaukazkiego Towarzystwa wiejskiego gospodarstwa, w Tyflisie.

6 Kwietnia. Z ogłoszeniem ustawy o dzierżawie przedaży trunkowej w gubernijach Syberyjskich na rok 1851—1855.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem ustawy o dzierżawie trunko-

wej w 28 gubernijach Wielkorossyjskich i w gubernii Stawropolskiej, na rok 1851—1855.

Tegoż dnia. O dzierżawie czarkowej przedaży trunków w 16 uprzywilejowanych gubernijach na r. 1851—1855.

10 tegoż m. O mianowaniu kupca Odeskiego Jens Olof Berg, strapczym do spraw handlowych Finlandskich w Odessie.

Ogłoszenie od Kommisyi, Najwyżej *ustanowionej w przedmiocie wystawy Londyńskiej.*

«Z rozkazu Królowej Jmci Wielkiej Brytanii wyznaczona została w Londynie Kommisya do urządzenia tam wystawy płodów tak rękodzielnictwa jako i gospodarstwa wiejskiego wszelkich narodów, która ma być otwarta w dniu 19 Kwietnia (1 Maja) 1851 roku, i Gabinet Angielski oświadczył Rządowi Rossyjskiemu życzenie, iżby ten ostatni porozumiał się z Kommisyą Londyńską we względzie dostarczenia płodów rossyjskich na pomienioną świata całego wystawę.

«Jakkolwiek nasza przemysłowość rękodzielnicza, z powodu niedawnego jeszcze kształcenia się swego, w wielu gałęziach nie jest jeszcze w możności spółubiegania się z płodami innych krajów, które nas wyprzedziły na tém polu działalności narodowej w całym jego obrębie, niemniej wszakże zjawienie się ruskich wyrobów na wystawie świata całego w Londynie, dokąd z tego powodu zjadą się osoby stanu handlowego i przemysłowego wszystkich krajów, będzie mogło posłużyć ku sprostowaniu nietrafnych sądów o stanie przemysłowości naszej. Z jednej strony znaczne postępy, uczynione w krótkim czasie w niektórych ważnych gałęziach, usprawiedliwią w oczach ludzi bezstronnych tę troskliwość, z jaką Rząd nasz opiekuje się pracowitością krajową, a z drugiej strony bliższe i bardziej szczegółowe oznajomienie się cudzoziemców z naszemi fabrycznemi i rolniczemi płodami i wyrobami może otworzyć dla niektórych nowe drogi zbytu lub dawny bardziej ożywić.

«W tych widokach uznano za rzecz pożyteczną tak fabrykantom, jako i gospodarzom wiejskim, którzyby życzyli sobie wysłać wzory swoich produkcyj na Londyńską wystawę, podać zależącą od Rządu pomoc, i na ten cel ustanowiona została w S.-Petersburgu, za Najwyższym rozkazem, osobna Kommisya z Członków Ministerstw Skarbu i Dóbr Państwa, której Prezesem jest mianowany przez N. Cesarza Jmci Członek Rady Państwa, Radzca Tajny *Tęgoborski.* Tej Kommisyi polecono wejść w stosunki z Londyńską Kommisyą wystawy i uczynić wszelkie rozporządzenia co do klassyfikacyi i przesłania wzorów płodów i wyrobów do Londynu.

«Lubo gospodarze wiejscy są już o tém uprzedzeni od P. Ministra Dóbr Państwa, mimo to, Najwyżej ustanowiona Kommisya, zabierając się do wypełnienia danego jej polecenia, uznaje za potrzebną oznajmić wszystkim producentom, tak surowych jako i rękodzielniczych płodów, co następuje:

1.) Na Londyńską wystawę będą przyjmowane tylko te płody zagraniczne, które będą przysłane przez pośrednictwo lub za upoważnieniem ustanowionych z tego powodu w każdem Państwie Kommisyj. Ztąd to wszyscy, pragnący posłać wzory swoich płodów i wyrobów na pomienioną wystawę, mogą dostarczać takowe własnym kosztem *do Kommisyi,* Najwyżej *ustanowionej w Petersburgu w przedmiocie wystawy Londyńskiej,* (въ Высочайше учрежденную въ С.-Петербургѣ Коммисію о Лондонской выставкѣ).

2.) Fabrykanci, znajdujący się w Petersburgu, mogą oddawać takowe Komisarzowi Kommisyi, Radzcy Dworu *Andrejew,* w expozycyjnej sali gmachu, należącego do Bursy, w której mieściła się wystawa Petersburska roku 1849, a fabrykanci z prowincyj mogą przysyłać na imię Maklera Dworu, Jakuba syna Andrzeja *Szredera,* zamieszkałego w Małej Morskiej ulicy, w domie Arndta, № 5; albo na imię Maklerów Bursowych: Alexego syna Filippa *Małygina,* zamieszk. na Wasiljewskim ostrowie, w 4 linii, w domu własnym, № 38; Michała syna Alexego *Bezcennego,* zam. na Wasiljewskim Ostrowie, w 14 linii, po nad wielką Newą, w domu własnym, № 27 (602); i Bazylego syna Michała *Kałgina,* na Petersburskiej stronie, w domu własnym, przy moście Tuczkowa, № 491, którzy oświadczyli gotowość do przyjmowania takowych wzorów i przedstawiania ich do Kommisyi. Co się tyczy płodów gospodarstwa wiejskiego, takowe mają być przysyłane wprost do Departamentu Gospodarstwa wiejskiego.

3.) Przyjmowanie w Kommisyi przedmiotów, przeznaczonych na Londyńską wystawę, zacznie się 1 Lipca i trwać będzie po dzień 31 Sierpnia, ze względu, że termin przyjmowania ich w Londynie naznaczony jest od 20 Grudnia 1850, (1 Stycznia 1851), po dzień 17 Lutego (1 Marca) 1851 roku, w takich miesiącach, kiedy żegluga u nas nie jest jeszcze otwarta, i przeto takowe przedmioty będą musiały być wyprawione z Petersburga do Londynu jeszcze w ciągu jesieni 1850 roku.

4.) Dla płodów rossyjskich w lokalu Wystawy Londyńskiej wyznaczona jest przestrzeń od 10,000 stóp kwadratowych, licząc w to i próżne miejsca, zostawujące się dla przejścia, tak iż na miejsce dla samych płodów nie można liczyć nad połowę tej przestrzeni, a gdy znaczna jej część może być zajęta przez płody gospodarstwa wiejskiego, z tej uwagi, dla uniknienia zbytniego nawału, PP. Producenci są proszeni, iżby nadsyłali takie tylko wzory, które mogą zwrócić uwagę ze stopnia osiągniętego już w tej gałęzi przemysłu postępu, szczególniej zaś takie, któreby, z natury swojej, mogły rokować otwarcie zbytu, i w takiej tylko ilości, jaka koniecznie jest potrzebna dla dania wyobrażenia o wartości przedmiotu.

5.) Wszelkie nadsyłane przedmioty powinny być opatrzone w ausztuchy czyli faktury, w których należy oznaczyć imię

producenta, miejscowość majątku lub fabryki, liczbę, wagę lub miarę przedmiotów, a szczególniej, co do rękodzieł, ceny fabryczne.

6.) Płody, które będą wybrane przez Kommisyą dla odesłania na Wystawę Londyńską, będą tam przesłane kosztem Skarbu i poruczone dla nadzoru zamieszkałemu w Londynie agentowi Ministerstwa Skarbu z Wydziału Rękodzielniczego, którego staraniem będą też odesłane na powrót przedmioty na Wystawie niesprzedane.

7.) W razie jeżeliby z porozumienia się z Kommisyą Londyńską wypadła potrzeba udzielić nowe jakie, Wystawy tyczące się, szczegóły, takowe będą podane do wiadomości powszechnej przez gazety; również jeżeliby kto znajdował potrzebę jakichkolwiek objaśnień, takowy może się udać do Najwyżej ustanowionej w Petersburgu Kommisyi w przedmiocie Londyńskiej Wystawy, adresując odezwy na jej imię do Departamentu Rękodzieł i Handlu wewnętrznego.»

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 16 Maja.

Postanowieniem Rady Administracyjnej, wolność trudnienia się przez starozakonnych zarobkami propinacyjnemi, takiemże postanowieniem, z dnia 19 Kwietnia (1 Maia) 1849 roku, do końca miesiąca Czerwca r. b. zakreślona, przedłuża się tymże starozakonnym na rok następny 1850—51, to jest: od dnia 19 Czerwca (1 Lipca) 1850 roku, do dnia 18 (30) Czerwca 1851 roku, pod warunkami, obowiązkami i przepisami karnemi, w postanowieniu Rady Administracyjnej, z dnia 25 Maja (6 Czerwca) 1848 roku, wskazanemi.

— Rada Państwa zatwierdziła w dostojeństwie szlacheckiém Karola-Hieronima (2 imion) Timkowicza; oraz Mateusza, z synami Kleofasem-Józafatem (2 imion) i Janem, Sasinowskich.

Heroldya Królestwa Polskiego podaje do powszechnej wiadomości, iż wedle wypisów Zdania Rady Państwa w Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych, z dnia 30 Listopada 1849 roku, osoby poniżej wymienione, w posiadaniu tytułu honorowego Hrabiego z prawém ich potomstwem, Naimiłościwiej przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzonemi zostały, a mianowicie: Jan Nepomucen-Paweł-Franciszek; Karol-Antoni-Stanisław-Józef-Kalixt; Mieczysław-Marceli-Stanisław-Józef; Władysław-Stanisław-Józef-Franciszek; Aniela-Karolina-Róża-Michalina-Marjanna i Wanda Jezierscy;—Kazimierz-Władysław, Michał-Konstanty, Henryk-Andrzej-Jan i Zofja-Barbara Starzeńscy; — Jan-Nepomucen-Stanisław-Adam, Józef-Łukasz, Alexander-Michał-Gustaw-Adolf, i Alexander-Michał-Władysław-Ireneusz-Andrzej-Józef Wielhorscy. — Warszawa, dnia 22 Kwietnia (4 Maja) 1850 roku.

P. o. Prezesa, Senator, Jenerał-Lejtnant *Roenne.*

Konsulat Jeneralny C. K. Austryacki zawiadamia przez niniejsze ogłoszenie poddanych austryackich, w Królestwie Polskiém przebywających, iż Najwyższy Patent Cesarski z dnia 29 Października 1849 r. i rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 Stycznia 1850 r. co do nowo-zaprowadzonego podatku, od dochodów opłacać się winnego, każden interessowany w Kancellaryi Konsulatu Jeneralnego przeglądać i o osnowie poinformować się może. — Warszawa, dnia 1 Maja 1850 r.

Konsul Jeneralny C. K. Austryacki, *Lein.*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 10 Maja.* Ogłoszony został nowy Dekret Cesarski o opłatach, mających się pobierać przy przejściu nieruchomości od jednego właściciela do drugiego. — Podług gazety *Lloyd*, od czasu udzielenia wielkich prerogatyw Kościołowi Katolickiemu, liczba Członków stowarzyszenia katolickiego wzrasta w wielkim stosunku, ale nie w mniejszym też powiększa się reakcya, i bardzo wiele osób, zwłaszcza z klassy robotników, przechodzi na protestantyzm.

W ciągu ostatnich tygodni, 7,000 mieszkańców Wiednia przeszły, jak twierdzą, do sekty katolików niemieckich. Sekta Adamitów, prześladowana, jak wiadomo, w Węgrzech, czyni też wielkie postępy. Rumeni zamierzyli połączyć w jeden Kościół narodowy dwa wyznania greckie, które ich dotąd rozdzielały.

— Zniesienie pańszczyzny w Węgrzech i Galicyi miało najsmutniejsze dla właścicieli dóbr następstwa; znajdują się oni dziś zupełnie na łasce włościan, którzy albo zupełnie odmawiają roboty, albo każą sobie za nię płacić zbyt drogo. Prawie wszędzie, gdzie obywatele zaprowadzili machiny do żęcia i młócenia zboża, domy obywatelskie są podpalane.

Wiedeń, 12 Maja, o 4 po południu. (Depesza telegraficzna, odebrana w Berlinie.) Podług wiadomości, odebranych drogą telegraficzną, Cesarz opuszcza dziś Laybach, udając się do Triestu, w towarzystwie hrabi Radeckiego, który wyjechał na spotkanie J. C. Mości.

PRUSSY. *Berlin, 14 Maja.* Na zgromadzeniu poufném (konfidencyonalném) Kongressu Xiążąt w zamku Królewskim, mianém 9 b. m., Król Jmć miał mowę z oświadczeniem, że Prussya pozostanie wiernie przywiązaną do Związku, i z wezwaniem Xiążąt, iżby wynurzyli otwarcie swoje w tym względzie zamiary, po naradzeniu się o tém ze swemi Ministrami odpowiedzialnemi. Xiążę Badeński odpowiadał, oświadczając swą wdzięczność za to co już uczyniono i swe zaufanie w tém co ma jeszcze nastąpić.

— Minister Francuzki, P. de Persigny, przybył do Berlina.

— Gazeta Powsz. Augsburska twierdzi, że po Kongres-

sie Berlińskim Król pojedzie do Gotha, dla widzenia się z Królem Belgów i Xięciem Albertem.

— Piszą z Berlina, że w obawie powstania powszechnego, które może wybuchnąć w Paryżu i całej Francyi, w razie przyjęcia przez Izbę wniesionego od Rządu projektu reformy prawa o głosowaniu na wyborach, Rząd Pruski przesłał rozkazy do trzymania w zupełnej gotowości 8 korpusu wojsk, rozłożonych po nad Renem.

— Minister Handlu otworzył posiedzenia kommisyi, mającej rozpatrywać taryfę Związku celnego. Podane przez Rząd propozycye zmierzają do zrobienia żywności tańszą, a pracy korzystniejszą, i dla tego jest mowa o zmniejszeniu cła od istotnych artykułów żywności i o zupełnem oswobodzeniu surowych materyałów: o powiększenin cła od nici lnianych, bawełnianych i od wełny czesanej, o zmianie cła od różnych tkani, podług nowej klassyfikacyi, o zmniejszeniu opłat tranzytowych i wywozowych, tudzież poborów od spławu. Elbląg, Memel i Kolberg, jeszcze nie przysłały deputatów na to zgromadzenie.

— Wychodząca tu *Gazeta Koscielna* zawiera wiadomość, że żydzi otrzymali od Porty firman, pozwalający im odbudować kościoł Salomona; stanie on na szczycie góry Sionu i ma być nader wspaniale ozdobiony. Już zaczęto zbierać składki, które w samej Ameryce przyniosły już kilka milionów.

ANGLIJA.

LONDYN, *11 Maja.* Dwór wyjedzie niezwłócznie na wyspę Wight, gdzie Królowa z Xięciem Albertem i wszystkiemi dziećmi ma zabawić do połowy Czerwca.

— Wczora w Izbie Gmin Kanclerz Skarbu złożył nowy bill o opłacie od stępla.

— Lord Ashley, który się wsławił obstawaniem na każdym Parlamencie za zmniejszeniem godzin pracy kobiet i dzieci po fabrykach, oświadczył się za billem, wniesionym w tym przedmiocie od Rządu, i wzywa klassy pracowite do przyjęcia go w temże brzmieniu, albowiem, jeżeliby został odrzucony, to pociągnęłoby za sobą utrzymanie dotychczasowego prawodawstwa z jego nadużyciami przynajmniej jeszcze przez rok jeden.

— Izba Prawodawcza Nowej Wallii połudnowej uchwaliła założenie w Sydney Uniwersytetu i przeznaczyła 35,000 funtów sterlingów na zbudowanie gmachu Uniwersytetskiego i jego umeblowanie.

W tym zakładzie będą katedry języków klassycznych, matematyki, chymii, historyi naturalnej, fizyki, mechaniki, fizyologii i nauk medycznych. Później będą dodane katedry historyi, filozofii, ekonomii politycznej, i t. p. Professor języków klassycznych będzie zarazem Rektorem, z płacą 800 funtów sterl. (20,000 fr.), inni professorowie mają pobierać od 3 do 400 f. st. i po 100 f. st. na mieszkanie, dopokąd takowe nie będzie mogło być dane w naturze. Przybywający z Europy otrzymają nadto po 100 f. st. na koszta podróży.

Nowy Uniwersytet będzie całkiem niezależny od Duchowieństwa i nie ma mieć fakultetu teologicznego, co mu zapewni tę korzyść, iż nie będzie raził żadnego z licznych wyznań, które są traktowane w Nowej Wallii południowej na stopie zupełnej swobody i równości.

FRANCYA.

PARYŻ, *12 Maja.* Projekt prawa o reformie głosowania powszechnego składa się tylko z 11 artykułów, ale zawiera dość znaczne ograniczenia dotychczasowego systematu.

— Dzisiejsze posiedzenie, na którém Izba wyłącznie zajmowała się budżetem, nie miało prawie interesu, i ożywiło się nieco tylko sporem, zaszłym między PP. Berryer i Mauguin.

Kilku nowo-obranych deputowanych jako PP. Hennequin, Esquiros i Madier-Montjau, mają zabrać głos w rzeczy reformy elektoralnej.

Wniosek P. Créton o zniesieniu prawa, utrzymującego na wygnaniu Członków obu gałęzi Domu Burbonów, został odrzucony przez znaczną większość Kommisyi inicyatywy Parlamentowej.

— Wiadomość o odkryciu dzisiejszej nocy spisku i o aresztowaniu wielu osób, która się była na Giełdzie rozeszła, jest materyalnie nieprawdziwa.

— Gazeta *Evénement* z pewnością twierdzi, że zgoda została zawarta między obiema gałęziami Domu Burbonów, i że Xiążę de Bordeaux ma się zjechać niezwłócznie w Niemczech lub we Włoszech z jednym z Członków Domu Orleańskiego.

— Napoleon Bonaparte, jak wiadomo zapalony demagog, podał protestacyą przeciw Izbie Prawodawczej z powodu uznania pilnej potrzeby projektu reformy. Ten nieprawny i zuchwały postępek wzbudza największe oburzenie, i jeżeli Gabinet nie odda go pod sąd, partya Porządku ma podać o tém wniosek od siebie.

GRECYA.

ATENY, *30 Kwietnia.* Potwierdza się pogłoska, że okręty angielskie odpłyną ztąd do Neapolu i że tam będą użyte do popierania pretensyj Anglii z rzeczy ostatnich wypadków Sycylijskich.

TURCYA.

Ważna reforma została dokonana w Państwie Ottomańskiém. Spadła ostatnia zapora, która stawiła ludność chrześciańską na niższym od muzułmańskiej szczeblu. Odtąd świadectwo chrześcian w Sądzie będzie przyjmowane na równi ze świadectwem turków.

AMERYKA.

Podług wiadomości, odebranych z Venezuela, miasto Laguayra całkowicie zostało zniszczone od pożaru. Straty szacują na dwa miljony dollarów.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ. Najpóźniejsze wiadomości, otrzymane tu z Paryża przez statek parowy Stettiński, dochodzą *do 16 Maja, godziny 8 wieczornej*, i były odebrane przez telegraf w Berlinie. Damy w numerach następnych wiadomości pośrednie między datami gazet, a datami telegraficznemi, teraz ograniczymy się doniesieniem, że w chwili, przez telegraf oznaczonej, Paryż był w największym stanie poruszenia tak z powodu projektu o reformie prawa wyborowego, jakoteż skutkiem dzielnych środków Rządowych przeciw socyalistom, które doprowadziły ich do ostatecznej exaltacyi. Szczególniej przyłożyło się do tego zamknięcie przez Rząd drukarni P. Boulé, z której wychodziły trzy dzienniki, tak nazwane czerwone. Co chwila spodziewają się wybuchnienia. Załoga Paryża ma być wzmocniona do 150,000 ludzi.

— Jenerał Gueswiller mianowany został dowódzcą w Rzymie, na miejsce jenerała Baraguay d'Hilliers. — Poseł francuzki w Londynie, w skutek niedostatecznych objaśnień, otrzymanych przez niego od Gabinetu angielskiego w sprawie Greckiej, został odwołany.

LONDYN, *13 Maja*. Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Gmin, wniosek P. Berkeley o zamienieniu się Izby w Komitet dla rewizyi praw celnozbożowych, podany zapewna w skutek energicznego wyzwania protekcyonistów do boju przez Ministrów, został odrzucony wielką większością 298 głosów przeciw 184. — Lord Howden mianowany został Posłem w Madrycie.

WIEDEŃ, *15 Maja. (Depesza telegraficzna)*. Cesarz Jmć przybył 12 b. m. do Triestu, gdzie J. C. Mość był przyjęty z oznakami najżywszej radości.

(Journ. de S. P. Psz. Półn. R. I.)

ROZMAITOŚCI.

ODPOWIEDŹ NA RECENZYĄ.

Odpowiadając na światły i szczegółowy rozbior Tomu I naszych *Przekładów Poetów Polsko-Łacińskich*, zawierającego poemata Klemensa Janickiego,— przez P. Lisowskiego w lutowym zeszycie b. r. Biblioteki Warszawskiej umieszczony, — dziękujemy szanownemu recenzentowi za łaskawą zachętę, za jaką uważamy jego hojne pochwały; — przyznajemy się do winy, żeśmy z pośpiechu popełnili mylkę w roku urodzenia poety, żeśmy przez niewiadomość nie wspomnieli, iż ś. p. Józef Sygiert przełożył wielką część poezyj Janickiego. Ale co do dalszych wytkniętych w rozbiorze uchybień, musimy się wytłómaczyć, że te zostały popełnione rozmyślnie. I tak co do zarzutu o niewierność, gdzie indziej (w Życio-rysie Sarbiewskiego) wyłożyliśmy naszą metodę tłómaczenia, niepozwalającą dla wierności litery poświęcać ducha oryginału, którego oddanie było naszym głównym zamiarem. Co do ubliżenia poecie niewyliczeniem wszystkich jego edycyj, lubo szczegółowość bibliograficzna nie wchodziła także do naszego planu, jednak wyznajemy żeśmy wiedzieli o edycyach *Życia Królów Polskich* w Antwerpii, Gdańsku, Krakowie i Stendalu, oraz o Scharffenbergerowskiej edycyi *Żywotów Arcybiskupów Gnieźnieńskich*, ale ponieważ nie tłómaczyliśmy obu tych utworów czterowierszowych, nie znajdując w nich żadnej poezyi, nie sądziliśmy za rzecz potrzebną wymieniać ich wydania. Całkowitych edycyj, albo częściowych, ważniejszych Janickiego utworów, więcej nie było; tak więc wychodzi na nasze, iż «dzieła Janickiego (wszystkie) wyszły u Fl. Unglera, a potem aż w r. 1755 staraniem Erenfrieda Boehma.»

Co do podciągnienia *Trystyów* i Elegij rozmaitych pod jeden tytuł Elegij, poszliśmy w tem za przykładem samego autora, który je nazwał Elegiami, bo są pisane wierszem Elegicznym, choć niezawsze przedmiot ich jest smutnym. Czujemy dobrze niepolskość wyrazu *Tristia*, ale postawiliśmy go na czele Elegii, nie umiejąc znaleść polskiego. Na *Smutnianki*, które szanowny recenzent proponuje, zgodzić się nie możemy. — Co do opuszczonych w tłómaczeniu epigrammatów, powiedzieliśmy w dziele na nasze usprawiedliwienie, że jedne są za śmiałe, drugie właściwe językowi łacińskiemu, trzecie niedowcipne. Recenzent sam przyznaje nam słuszność, a jednak wyrzuca opuszczenie. Prosimy o darowanie winy teraz i na przyszłość, bo w przekładzie następnych poetów polsko-łacińskich, jak Kochanowskiego, Sarbiewskiego, będziemy robić *wybor* w epigrammatach. Tego ostatniego epigrammata allegoryczne są dowodem złego smaku, jaki już u Jezuitów wylęgać się poczynał; tłómaczyć je, próżna i niepotrzebna mozoła. Naostatek, żeśmy domy pieczętujące się herbami Rola, Rawicz, nazwali, jak Janicki, Rolitami, Rawitami, było to rzeczywiście dla tego, iż «tłómacz zbyt wyrażenia staroświeckie miłuje». Grzech to nasz niepoprawiony.

Wdzięczni jesteśmy szanownemu recenzentowi za rozbior, przyjemnie jest i korzystnie kiedy krytyka nie ogólnikami, ale szczegółowym, sumiennym rozbiorem wykazuje wady i zalety dzieła. Uprzejmie prosimy P. Lisowskiego o stałe w Bibliotece Warszawskiej sprawozdania z dalszego ciągu naszych *Przekładów Poetów Polsko-Łacińskich*, których w obecnym roku z parę tomów wydamy.

Wł. Syrokomla.

dnia 20 Kwietnia, 1850.

Позволяется печатать. 11 Мая 1850 года. *Ценсоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.